

Нормативни документи за защита на лични данни

При работа в интернет е много важно вашите лични данни да бъдат защитени. За тази цел държавата е приела различни нормативни актове.

Закон за защита на личните данни

Според него личните данни са всяка информация за човек, която разкрива неговата физическа, психологическа, умствена, семейна, икономическа, културна или обществена идентичност.

На 23 май 2018 г., представители на Съвета на ЕС и Европейския Парламент се споразумяха за нов Регламент относно боравенето с лични данни. Новите правила са съобразени с Общия регламент за защита на данните (GDPR), който влезе в сила на 25 май 2018 г.

Обработването на вашите лични данни е разрешено:

- когато сте дали своето съгласие;
 - ако сте страна при изпълнение на задължения по договор;
 - при защита на вашия живот и здраве;
 - при изпълнението на задачи, които са в обществен интерес.
- Забранено е използването на ваши лични данни, които:
- разкриват вашия расов или етнически произход;
 - разкриват вашите политически или религиозни убеждения;

- се отнасят до вашето здраве.

Вие имате право на достъп до отнасящите се за вас лични данни. Вашата защита при обработване на личните ви данни и при осъществяването на достъпа до тези данни се осъществява от **Комисията за защита на личните данни**.

Закон за авторското право и сродните му права

Според него обект на авторско право е всяко произведение на литературата, изкуството и науката, което е резултат на творческа дейност. Защитени са литературни, музикални произведения, компютърни програми, филми, база данни, печатни издания и др.

Електронен подпис

Електронният подпис изпълнява ролята на саморъчен подпис, с който се идентифицирате онлайн и подписвате документи. Неговата правна сила е равностойна на тази на саморъчния подпис. Основава се на уникална комбинация от частен и публичен ключ.

На практика това е математическа функция, която с помощта на частния ключ кодира и обработва информация, за да се удостовери самоличността на изпращача и да се гарантира, че информацията не е била променяна по пътя между изпращането и получаването (запазена е нейната цялост). Получената информация се декодира с помощта на публичния ключ.

Електронният подпис се издава от сертифициращ орган и съдържа името на титуляря, сериен номер, дата на валидност и копие от публичния ключ. Съхранява се на флаш памет или смарт карта. Електронните подписи могат да бъдат проверявани в специални регистри. Така всеки може да получи достъп до публичния ключ за да прочете кодираната информация, но само притежателят на ключа може да я кодира.

Подписаният документ остава подписан без значение дали го съхранявате върху магнитен, оптичен или друг носител, дали го изпра-

История на възникване на електронния подпис

През 1976 г. Уитфилд Диффи и Мартин Хелман въвеждат понятието електронен цифров подпис.

През 1977 г. Роналд Ривест, Ади Шамир и Леонард Адлеман разработват криптографския алгоритъм RSA, който без допълнителни модификации може да се използва за създаване на примитивни цифрови подписи.

През 1984 г. Шафи Голдварсер, Силвио Микали и Роналд

Ривест определят изискванията за сигурност за алгоритмите за цифров подпис.

Четец и карта за електронен подпис

Любопитно

Ако имате аватари на изображения на филмови звезди, ани-

мационни герои или спортни клубове, може да ви бъде потърсена отговорност за нарушение на авторски права или нарушение на правата на личността.

Основни понятия

Бисквитки – малък по размер файл, който се създава и изпраща от уеб сайт, когато се зарежда, към уеб браузър.

Електронен подпис – изпълнява ролята на саморъчен подпис, с който потребителят подписва документи и се идентифицира в онлайн пространството.

Речник

Cookie – бисквитка

щата по електронна поща или го правите достъпен през интернет. Подписването на електронен подпис означава, че:

- се идентифицирате като автор на електронния документ;
- се съгласявате със съдържанието на документа;
- защитавате документа от последващи промени.

С помощта на електронен подпис можете да използвате електронните услуги на държавната и общинската администрация – да подавате данъчни декларации, молби, жалби и други документи през интернет.

Ползването на електронен подпис е един от най-сигурните начини за електронно банкиране. Банките препоръчват използването на електронен подпис, защото той в най-голяма степен изключва злоупотреби.

Видове електронни подписи

Усъвършенстван – електронен подпис, който отговаря на следните изисквания:

- свързан е по уникален начин с титуляря на подписа;
- може да идентифицира титуляря на подписа;
- създаден е чрез данни за създаване на електронен подпис, които титулярят на електронния подпис може да използва с висока степен на доверие и единствено под свой контрол;
- свързан е с данните, които са подписани с него, по начин, позволяващ да бъде открита всяка последваща промяна в тях.

Квалифициран електронен подпис – усъвършенстван електронен подпис, който е създаден от устройство за създаване на квалифициран електронен подпис и се основава на квалифицирано удостоверение за електронни подписи.

Бисквитки (cookies)

Когато уеб сайт, който посещавате, изисква попълване на някаква информация (напр. име и парола), той може да запомни тази информация, за да не се налага да я попълвате пак. Това става чрез така наречената **HTTP бисквитка (англ. HTTP cookie)**. Това е съвсем малък по размер файл, който се създава и изпраща от уеб сайта (сървър) и се записва от уеб браузъра на потребителя в системното му пространство (фиг. 1). При всяка следваща заявка, направена от браузъра към същия уеб сайт, информацията от бисквитката се изпраща към сървъра.

Бисквитките се използват от уеб сайтовете, за да „различават” и „запомнят” своите посетители, регистрирани или гости, да запомнят предпочитанията на потребителите и състоянието на дадена функционалност, услуга или особеност в сайта.

Бисквитките може да са временни (сесийни) или постоянни. Когато даден посетител се идентифицира в сайта, например чрез потребител и парола, тогава той може да получи сесийна (временна) бисквитка.

Постоянните бисквитки остават в браузъра и след като той бъде затворен. Те най-често се употребяват от услуги за анализ и статистики за посещенията на даден сайт или от услуги и компании за реклама.

Потребителят може да изтрие по всяко време, да позволи или забрани използването на бисквитки. За да направи това, трябва да промени настройките за поверителност на своя браузър.

Всички уеб сайтове, които използват бисквитки, трябва да търсят съгласието на потребителите си.

Фиг. 1

Въпроси и задачи

1. Създайте текстов документ и опишете в него същността, историята и значението на бисквитките. Споделете документа за редактиране с двама свои съученици и го качете в социална мрежа.